

ABSTRAKT

Univerzita Karlova, Farmaceutická fakulta v Hradci Králové

Katedra: **Katedra biologických a lékařských věd**

Kandidát: **Michaela Šípková**

Vedoucí diplomové práce: **PhDr. Zdenka Kudláčková, Ph.D.**

Konzultant: **MUDr. Vratislav Sedlák, Ph.D.**

Mgr. Veronika Bernhauerová, Ph.D.

Název diplomové práce: **Sledování lékových interakcí a komorbidit u pacientů s těžkým astmatem léčených biologickou léčbou**

Úvod: Těžké astma představuje závažné chronické onemocnění s výrazným dopadem na kvalitu života pacientů. V posledních letech se stále více využívá biologická léčba, která cílí na konkrétní zánětlivé dráhy a může výrazně zlepšit kontrolu onemocnění. Efektivita této léčby však může být ovlivněna celou řadou faktorů, včetně přítomnosti komorbidit, individuálních parametrů pacienta, jako je BMI, hladina FeNO, či absolutní počet eozinofilů.

Cíl: Cílem práce bylo zhodnotit účinnost biologické léčby, zmapovat užívanou medikaci, přítomnost komorbidit a výskyt lékových interakcí.

Metody: Do retrospektivní analýzy bylo zařazeno 50 pacientů z Plicní kliniky a Ústavu klinické imunologie a alergologie Fakultní nemocnice v Hradci Králové, kteří disponovali těžkým astmatem a léčili se biologickou léčbou. Data byla sbírána prostřednictvím zdravotnické dokumentace, strukturovaného telefonického rozhovoru s následným vyplněním dotazníku. Pro hodnocení závislostí byl použit MS Excel a GraphPad Prism pro chí-kvadrát test a korelační analýzy.

Výsledky: Výsledky AKT testu ukázaly, že 38 % pacientů mělo nekontrolované astma, 26 % částečně kontrolované a 36 % kontrolované. Přes probíhající biologickou léčbu 46 % pacientů uvádělo každodenní potřebu úlevové medikace. Každý pacient měl alespoň jednu komorbiditu, nejčastěji gastroezofageální reflux (50 %). Lékové interakce

byly nalezeny u 36 ze 50 pacientů, nejčastěji šlo o kombinaci ipratropia a tiotropia. Z inhalačních forem léčiv byla nejčastěji užívána kombinace IKS + β -agonista (88 %), z tabletových forem dominovala antihistaminika (88 %). Biologická léčba byla nejčastěji reprezentována přípravkem Xolair (38 %). Statisticky významná souvislost mezi typem biologické léčby a výsledky AKT, FEV₁, pravděpodobností vysazení kortikosteroidů či subjektivně uváděným zlepšením symptomů nebyla prokázána. Stejně tak nebyla potvrzena statistická závislost mezi výsledkem AKT a hodnotami BMI, FeNO, eozinofilie nebo počtem komorbidit.

Závěr: Přestože nebyla potvrzena řada očekávaných souvislostí, výsledky ukazují na stálou zátěž pacientů i při biologické léčbě. Práce podtrhuje potřebu dalšího výzkumu na větším vzorku populace. Jako další směřování by bylo vhodné rozšířit sběr dat na více pracovištích, což by umožnilo hlubší statistickou analýzu a ověření hypotéz.

Klíčová slova: těžké astma, biologická léčba, komorbidita, lékové interakce